

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet
bestuursrecht op het hoger beroep van:

het Centraal Orgaan opvang asielzoekers,
appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats
Assen, van 23 februari 2010 in zaak nr. 09/29809 in het geding tussen:

en

het COa.

1. Procesverloop

Bij besluit van 24 juli 2009 heeft het COa een verzoek van de vreemdeling om vergoeding van kosten voor een contra-expertise documentenonderzoek afgewezen. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 23 februari 2010, verzonden op dezelfde dag, heeft de rechtbank het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en bepaald dat het COa een nieuw besluit op het verzoek neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft het COa bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 19 maart 2010, hoger beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht.

De vreemdeling heeft een verweerschrift ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

2. Overwegingen

2.1. Ingevolge artikel 3, eerste lid, van de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers (hierna: de Wet COa) is het COa onder meer belast met de materiële en immateriële opvang van asielzoekers.

Ingevolge het tweede lid kan de minister van Justitie (hierna: de minister) het COa taken als bedoeld in het eerste lid opdragen met betrekking tot andere categorieën vreemdelingen.

Ingevolge artikel 12 kan de minister regels stellen met betrekking tot verstrekkingen aan asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen als bedoeld in artikel 3, tweede lid.

De Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005 (hierna: de Rva 2005), zoals deze ten tijde van belang luidde, strekt ter uitvoering van artikel 12 van de Wet COa.

In artikel 3 van de Rva 2005 is bepaald aan welke categorieën asielzoekers of daarmee gelijk te stellen categorieën vreemdelingen door het COa opvang wordt geboden.

Ingevolge artikel 9, eerste lid, aanhef en onder g, omvat de opvang in een opvangvoorziening in elk geval betaling van buitengewone kosten.

Ingevolge artikel 17, eerste lid, kan een asielzoeker een vergoeding ontvangen voor buitengewone kosten, als bedoeld in artikel 9, eerste lid, aanhef en onder g, die hij heeft gemaakt.

Ingevolge het tweede lid zijn buitengewone kosten noodzakelijke kosten die vanwege hun aard of hoogte in redelijkheid niet geacht kunnen worden door de asielzoeker zelf te worden betaald.

In de toelichting op artikel 17, eerste en tweede lid, van de Rva 2005 is, voor zover thans van belang, het volgende vermeld:

"Het gaat om kosten waarvan in redelijkheid geoordeeld kan worden dat zij noodzakelijk zijn. Het orgaan zal deze kosten in alle

redelijkheid als buitengewoon moeten kunnen aanmerken. Voorwaarde hierbij is dat de kosten in enige mate (direct of indirect) gerelateerd zijn aan het verblijf in de voorziening of aan de (medische en mentale) situatie van betrokkene. Dat betekent dat het mogelijk is dat ook kosten vergoed kunnen worden die niet opgehangen zijn aan, of verbonden zijn met de asielprocedure. [...]"

2.2. In grief 1 klaagt het COa dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het COa geen beoordelingsvrijheid toekomt bij de beoordeling of sprake is van noodzakelijke kosten als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Rva 2005, zodat de rechtbank zich daarover een volledig eigen oordeel diende te vormen. Daartoe voert het COa aan dat uit de tekst van artikel 17 van de Rva 2005 en de toelichting daarop volgt dat het COa een discretionaire bevoegdheid toekomt die als beoordelingsvrijheid kan worden aangemerkt. De rechtbank heeft daarom een onjuiste maatstaf aangelegd en ten onrechte haar eigen oordeel in de plaats van dat van het COa gesteld.

2.2.1. De aldus opgeworpen rechtsvraag heeft de Afdeling eerder (bij uitspraak van 19 maart 2010 in zaak nr. 200907879/1/V1; www.raadvanstate.nl) beantwoord. Uit de overwegingen van die uitspraak, die ook in dit geval van toepassing zijn en waarbij de Afdeling blijft, vloeit voort dat de grief slaagt.

2.3. Het hoger beroep is reeds hierom kennelijk gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Hetgeen het COa overigens heeft aangevoerd behoeft geen bespreking. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, zal de Afdeling het besluit van 24 juli 2009 toetsen in het licht van de daartegen in eerste aanleg voorgedragen beroepsgronden, voor zover deze nog bespreking behoeven.

2.4. De vreemdeling heeft in beroep betoogd dat de kosten voor het opstellen van een contra-expertise documentenonderzoek noodzakelijke kosten zijn als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Rva 2005. Daartoe voert hij aan dat hij in de asielprocedure alleen door middel van een contra-expertise de ter zake uitgevoerde onderzoeken door de Koninklijke Marechaussee (hierna: de Kmar) en het Bureau Documenten kan bestrijden, om zo alsnog de authenticiteit van het door hem overgelegde identiteitsdocument aannemelijk te maken. Het niet aanmerken van de kosten van een contra-expertise documentenonderzoek als noodzakelijke kosten is in strijd met de in artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het EVRM) neergelegde beginselen van 'equality of arms' en 'hoor en wederhoor', aldus de vreemdeling in beroep.

2.4.1. Ingevolge artikel 31, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000 is de vreemdeling gehouden om de aan zijn asielaanvraag ten grondslag gelegde feiten en omstandigheden aannemelijk te maken. Indien de vreemdeling, zoals in dit geval, met het oog hierop een identiteitsdocument heeft overgelegd, waarvan de staatsecretaris door middel van onderzoeken van de Kmar en het Bureau Documenten heeft gestaafd dat dit document vals is, staat het de vreemdeling vrij om de echtheid ervan door middel van

een tegenonderzoek aan te tonen.

Het COa heeft zich in het besluit van 24 juli 2009 in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de hiermee gepaard gaande kosten geen noodzakelijke kosten als bedoeld in artikel 17, tweede, lid, van de Rva 2005 zijn. Zoals de Afdeling in de onder 2.2.1. vermelde uitspraak heeft overwogen is een documentenonderzoek een technische beoordeling waarbij, onder meer, het document wordt vergeleken met een brondocument, indien dat beschikbaar is, en wordt vastgesteld of vervalsingstechnieken zijn toegepast. Deze beoordeling kan in de asielprocedure door de rechter worden gecontroleerd. Een contra-expertise is hiervoor in beginsel niet vereist. Van strijd met de in artikel 6 van het EVRM neergelegde beginselen van 'equality of arms' en 'hoor en wederhoor' is reeds daarom geen sprake.

De beroepsgrond faalt.

2.5. Aan de hiervoor niet besproken bij de rechtbank voorgedragen beroepsgrond komt de Afdeling niet toe. Over die grond is door de rechtbank uitdrukkelijk en zonder voorbehoud een oordeel gegeven, waartegen in hoger beroep niet is opgekomen. Evenmin is sprake van een nauwe verwevenheid tussen het oordeel over die grond, dan wel onderdelen van het bij de rechtbank bestreden besluit waarop ze betrekking hebben, en hetgeen in hoger beroep aan de orde is gesteld. Deze beroepsgrond valt thans diensengevolge buiten het geding.

2.6. Het inleidend beroep is ongegrond.

2.7. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Assen, van 23 februari 2010 in zaak nr. 09/29809;
- III. verklaart het door de vreemdeling bij de rechtbank in die zaak ingestelde beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. B. van Wagtendonk, voorzitter, en mr. H. Troostwijk en mr. A.W.M. Bijloos, leden, in tegenwoordigheid van mr. J.W. Spanninga, ambtenaar van staat.

w.g. Van Wagtendonk
voorzitter

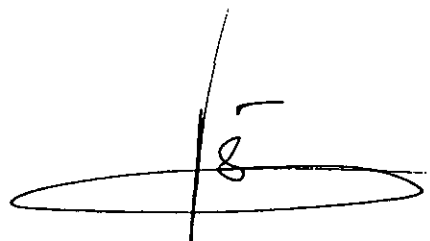
w.g. Spanninga
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 24 september 2010

485.

Verzonden: 24 september 2010

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' and 'S' intertwined, with a horizontal line across the middle.

mr. H.H.C. Visser

0546868596

ONTVANGEN 28 JUL 2009

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

postbus 3002, 2280 ME RIJSWIJK

Van der Linden en Hofstede Advocaten
T.a.v. mevrouw mr. J. Hofstede
Postbus 850
7600 AW ALMELO

IN
Centraal Orgaan opvang asielzoekers
Sir Winston Churchilllaan 366a
2285 SJ RIJSWIJK
telefoon (070) 372 73 17
fax (070) 372 72 72
postadres postbus 3002
2280 ME RIJSWIJK

Ontvangen d.d.

18 AUG 2009

Centraal Inschrijfbureau
Vreemdelingenzaken
te Haarlem

datum	24 juli 2009	inlichtingen bij	mw. mr. drs. S.D.G. Willems
onderwerp	Besluit aanvraag vergoeding kosten contra-expertise documentenonderzoek	telefoon	(070) 372 73 17
ons kenmerk	B&JZ/SW/09u.002704	e-mail	
uw brief	29 juni 2009	bijlage(n)	IND-werkinstructie nr. 270A

Geachte mevrouw Hofstede,

Inleiding

Bij schrijven van 29 juni 2009 heeft u, namens uw cliënt, de heer (IND-nr. 0812.18.1317) het COA verzocht toestemming te verlenen voor het maken van kosten in verband met het laten verrichten van een contra-expertise documentenonderzoek. Volgens uw opgave bedragen deze kosten € 200,00 (excl. BTW). Deze kosten zijn verbonden aan de door uw cliënt ingediende asielaanvraag. Het COA bericht u hierbij als volgt.

Besluit

Het COA wijst de aanvraag voor vergoeding van de kosten voor de contra-expertise documentenonderzoek af. Hieronder volgt de motivering van dit besluit.

Juridisch kader

In artikel 9, eerste lid, aanhef en onder g van de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005 (Rva 2005) is bepaald:

'De opvang in een opvangcentrum omvat in elk geval de volgende verstrekkingen:
(...)

g. betaling van buitengewone kosten.'

In artikel 17 van de Rva 2005 is vervolgens bepaald wat onder buitengewone kosten dient te worden verstaan. Artikel 17, tweede en derde lid van de Rva 2005 bepaalt in dit verband:

Correspondentie uitsluitend
aan het postadres met
vermelding van de datum en
het kenmerk van deze brief

0546868596

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Lid 2: 'Buitengewone kosten zijn noodzakelijke kosten die vanwege hun aard of hoogte in redelijkheid niet geacht kunnen worden door de asielzoeker zelf te worden betaald.'

Lid 3: 'Buitengewone kosten worden slechts betaald voorzover vooraf door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers toestemming is verleend voor het maken van deze kosten, met uitzondering van kosten die voortvloeien uit noodsituaties waarin geen mogelijkheid bestond tot het verzoeken om toestemming.'

In samenhang gelezen met de toelichting op artikel 17 van de Rva 2005 blijkt dat een asielzoeker aanspraak maakt op vergoeding van buitengewone kosten ingeval:

- vooraf toestemming is verleend door het COA tot het maken van deze kosten;
- deze kosten noodzakelijk zijn;
- én deze kosten niet uit de gewone toelage dan wel op andere wijze bekostigd kunnen worden.

Motivatie

U hebt bij uw aanvraag geen voornemen van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (hierna: IND) meegestuurd. Echter, uit de door u overgelegde zienswijze d.d. 8 juni 2009 blijkt dat de IND op 8 mei 2009 een voornemen tot afwijzing van de asielaanvraag van uw cliënt kenbaar heeft gemaakt. Uit onderzoek van de IND is gebleken dat het door uw cliënt overgelegde identiteitsdocument vals is. In beginsel staat het de vreemdeling vrij naar aanleiding van ieder onderzoek een contra – expertise te laten verrichten. Het COA is echter van mening dat de kosten verbonden aan een contra – expertise documentenonderzoek niet voor vergoeding in aanmerking komen nu het niet noodzakelijk is een dergelijke contra – expertise te laten verrichten. Ter toelichting hierop dient het volgende.

De onderzoeksresultaten van een documentenonderzoek betreffen vastgestelde feiten. Dit onderzoek is met de vereiste zorgvuldigheid verricht en met de waarborgen omkleed zoals vastgelegd in IND-werkinstructie nr. 270A (kopie bijgevoegd). De onderzoeksresultaten zijn op een door de rechter te controleren wijze tot stand gekomen. Mocht betrokkene van mening zijn dat de onderzoeksresultaten van het verrichte onderzoek niet juist zijn dan kan betrokkene derhalve in beroep deze onderzoeksresultaten door de rechter laten controleren. De rechter kan, zonder dat een contra-expertise is ingediend, toetsen of het onderzoek juist is verricht, of de vastgestelde feiten op juiste wijze tot stand zijn gekomen en of uit die vastgestelde feiten de juiste conclusie is getrokken. Indien de rechter het eens is met betrokkene zal de IND het onderzoek opnieuw moeten laten verrichten. Het COA begrijpt dat betrokkene als extra onderbouwing een contra-expertise wil laten verrichten maar op grond van bovenstaande is het COA van mening dat dit niet strikt noodzakelijk is. Nu het laten verrichten van een contra-expertise niet noodzakelijk is, zijn daarmee de kosten welke aan een dergelijk onderzoek zijn evenmin noodzakelijk. Daarmee is niet voldaan aan artikel 17 Rva 2005 en wordt het verzoek afgewezen.

0546868596

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Rechtsmiddelenclausule

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u beroep bij de Vreemdelingenkamer van de rechtbank 's-Gravenhage instellen. U kunt dit doen binnen vier weken na de dag waarop het aan u bekend is gemaakt. Het beroepschrift dient u te richten aan:

Centraal Inschrijfbureau Vreemdelingenzaken

Postbus 1601

2003 BR Haarlem

Faxnummer 023 - 512 66 01

Voor het Bestuur van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers
voorzitter raad van bestuur i.o./algemeen directeur
namens deze,

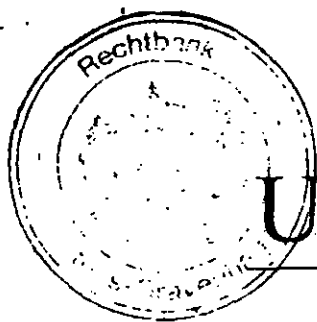
mr. R. Snelleman

Senior bedrijfsjurist directie Beleid & Juridische Zaken

Ontvangen d.d.

18 AUG 2009

**Centraal Inschrijfbureau
Vreemdelingenzaken
te Haarlem**

Uitspraak

AFSCHRIJF

RECHTBANK 's-GRAVENHAGE

Nevenzittingsplaats Assen
Sector Bestuursrecht
Vreemdelingenkamer

Zaaksnummer: AWB 09/29809 COA S2

Uitspraak van de rechtbank van 23 februari 2010

inzake:

geboren op
van Iraakse nationaliteit,
IND-dossiernummer: 0812.18.1317,
V-nummer:
eiser,
gemachtigde: mr. J. Hofstede, advocaat te Almelo,

tegen:

Centraal Orgaan opvang asielzoekers
(COA)
te 's-Gravenhage,
verweerder,
gemachtigde: mr. I.A. van der Valk – in 't Veen.

Procesverloop

Bij besluit van 24 juli 2009 heeft verweerder eisers aanvraag van 29 juni 2009 voor vergoeding van de kosten van een contra-expertise documentenonderzoek afgewezen.

Bij beroepschrift van 18 augustus 2009 heeft eiser beroep ingesteld bij de rechtbank tegen dit besluit. De griffier heeft de van verweerder ontvangen stukken aan eiser gezonden en hem in de gelegenheid gesteld nadere gegevens te verstrekken. Verweerder heeft een verweerschrift ingediend.

Openbare behandeling van het beroep heeft plaatsgevonden ter zitting van 12 januari 2010. Eiser is daarbij verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde. Verweerder is – met voorafgaande schriftelijke kennisgeving – niet verschenen.

Motivering

In dit geding dient te worden beoordeeld of het bestreden besluit toetsing aan geschreven en ongeschreven rechtsregels kan doorstaan.

Op 8 mei 2009 is namens de Staatssecretaris van Justitie aan eiser het voornemen kenbaar gemaakt om zijn asielaanvraag van 18 december 2008 af te wijzen. In dit voornemen is aan eiser tegengeworpen dat het door hem overgelegd identiteitsdocument vals is. Eisers asielaanvraag is inmiddels bij besluit van 6 augustus 2009 met overneming van het voornemen afgewezen. Eiser wil voormelde tegenwerping weerleggen door middel van een contra-expertise documentenonderzoek.

Artikel 3a Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers (Wet COA) luidt – voor zover thans van belang – als volgt:

1. In afwijking van artikel 72, derde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 zijn de afdelingen 1, 3 en 4 van hoofdstuk 7 van de Vreemdelingenwet 2000 van toepassing op besluiten in het kader van het onthouden dan wel de beëindiging van verstrekkingen bij of krachtens deze wet.
2. In afwijking van artikel 72, derde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 worden handelingen van het orgaan ten aanzien van een vreemdeling als zodanig die worden verricht in het kader van de beëindiging van verstrekkingen bij of krachtens deze wet, voor de toepassing van deze wet met een beschikking gelijkgesteld. De afdelingen 1, 3 en 4 van hoofdstuk 7 van de Vreemdelingenwet 2000 zijn op die beschikking van toepassing.

Artikel 79 Vw 2000, opgenomen in afdeling 3 van hoofdstuk 7 van deze wet, luidt als volgt:

1. Deze afdeling is slechts van toepassing indien beroep wordt ingesteld tegen een besluit omtrent een verblijfsvergunning als bedoeld in de artikelen 28 en 33, of tegen een besluit omtrent tijdelijke bescherming of toepassing van artikel 45, vierde lid, indien de vreemdeling in de gelegenheid is gesteld zijn zienswijze over het voornemen van dat besluit te geven.
2. Deze afdeling is van overeenkomstige toepassing indien beroep wordt ingesteld tegen een besluit als bedoeld in de artikelen 43 en 45, vierde lid.
3. Deze afdeling is van overeenkomstige toepassing indien in de voornemenprocedure, bedoeld in de artikelen 39 en 41, de vreemdeling tevens in de gelegenheid is gesteld om zijn zienswijze te geven over het voornemen niet ambtshalve een verblijfsvergunning als bedoeld in artikel 14 te verlenen.

Artikel 80 Vw 2000, eveneens opgenomen in afdeling 3 van hoofdstuk 7 van deze wet, bepaalt dat artikel 7:1 Algemene wet bestuursrecht (Awb) niet van toepassing is.

In artikel 12 Wet COA is bepaald dat het bevoegde bestuursorgaan regels kan stellen met betrekking tot verstrekkingen aan asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen. De Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005 (Rva 2005) strekt tot uitvoering van artikel 12 Wet COA.

Ingevolge artikel 3, eerste lid, Rva 2005 draagt het COA zorg voor de centrale opvang van asielzoekers door erin te voorzien dat hen opvang wordt geboden in een opvangvoorziening.

Artikel 9, eerste lid, aanhef en onder g, Rva 2005 bepaalt dat de opvang in elk geval betaling van buitengewone kosten omvat.

Ingevolge artikel 17, eerste lid, Rva 2005 kan een asielzoeker een vergoeding ontvangen voor buitengewone kosten, bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel g, van deze regeling, die hij heeft gemaakt.

Onder buitengewone kosten worden blijkens het tweede lid van dit artikel verstaan

noodzakelijke kosten die vanwege hun aard of hoogte in redelijkheid niet geacht kunnen worden door de asielzoeker zelf te worden betaald.

Verweerder heeft eisers verzoek om vergoeding van kosten van een contra-expertise documentenonderzoek afgewezen, omdat de contra-expertise niet noodzakelijk wordt geacht. Hierbij is toegelicht dat de resultaten van het documentenonderzoek, dat met de vereiste zorgvuldigheid is verricht en met waarborgen is omkleed, vastgestelde feiten betreffen en op een door de rechter te controleren wijze tot stand zijn gekomen. De rechter kan deze onderzoeksresultaten zonder dat een contra-expertise is ingediend toetsen, aldus verweerder in het bestreden besluit. In het verweerschrift heeft verweerder nader toegelicht dat indien het Bureau Documenten vaststelt dat het document vals is, een andere conclusie niet mogelijk is. Volgens verweerder is sprake van vastgestelde feiten waarvan weerlegging door middel van een contra-expertise niet mogelijk is. Blijkens het verweerschrift is verweerder bovendien van mening dat op andere wijze onderzoek ingesteld kan worden naar de echtheid van documenten, en dat eiser zich daartoe bijvoorbeeld met zijn documenten tot de ambassade kan wenden.

Eiser heeft het standpunt van verweerder in beroep gemotiveerd bestreden. Volgens eiser is het bestreden besluit in strijd met artikel 3:2 Awb onzorgvuldig genomen nu een bestuurlijke heroverweging ontbreekt. Hierbij is toegelicht dat tegen het bestreden besluit geen bezwaar openstaat en dat voorafgaand aan dit besluit ook geen voornemen is uitgebracht. Eiser is verder van mening dat de kosten van de contra-expertise documentenonderzoek wél zijn aan te merken als noodzakelijke kosten. Eiser heeft er hierbij op gewezen dat uit de rechtspraak blijkt dat hij alleen door een contra-expertise de twijfel kan wegnemen die door de onderzoeksresultaten van het documentenonderzoek is ontstaan ten aanzien van zijn identiteit en asielrelaas. Door eiser de mogelijkheid daartoe te ontnemen wordt volgens hem inbreuk gemaakt op het recht op een fair trial in de zin van artikel 6 van het (Europees) Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Eiser heeft in dit verband voorts gewezen op de uit het recht op een eerlijke behandeling voortvloeiende eisen ten aanzien van 'equality of arms' en 'hoor en wederhoor'.

Naar het oordeel van de rechtbank kan voor het standpunt van eiser dat dan een bestuurlijke heroverweging in de vorm van een voornemenprocedure zou moeten plaatsvinden geen steun in de wet worden gevonden. Ook artikel 3:2 Awb, dat voorschrijft dat het bestuursorgaan bij de voorbereiding van een besluit de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen vergaart, biedt voor dit standpunt geen grondslag. Aan dit voorschrift kan immers ook worden voldaan zonder dat een bestuurlijke heroverweging plaatsvindt.

De stelling van eiser in beroep, dat de noodzaak van een bestuurlijke heroverweging volgt uit de door eiser geciteerde Memorie van Toelichting (MvT), leidt de rechtbank niet tot een ander oordeel. De rechtbank wijst er in dit verband tevens op dat het door eiser in het aanvullend beroepschrift aangehaalde citaat uit de MvT betrekking heeft op verstrekkingen die los van een beslissing op een aanvraag worden onthouden of beëindigd, terwijl in het geval van eiser sprake is van het afwijzen van een verzoek over te gaan tot een verstrekking.

In het kader van de beoordeling van de vraag of verweerder eisers verzoek om vergoeding van kosten van een contra-expertise documentenonderzoek op goede gronden heeft afgewezen, overweegt de rechtbank allereerst dat ten aanzien van de vraag of sprake is van

noodzakelijke kosten op de voet van artikel 17, tweede lid, Rva 2005 het bevoegde bestuursorgaan gelet op de tekst van die bepaling geen beoordelingsvrijheid toekomt. De bestuursrechter dient zich daarover dan ook ten volle een eigen oordeel te vormen en is niet gebonden aan eventueel, in beleidsregels neergelegd dan wel anderszins geformuleerd, beleid van het bestuursorgaan.

In de toelichting op artikel 17, eerste en tweede lid, Rva 2005 (Stc. 3 februari 2005, nr. 24), is, voor zover thans van belang, vermeld dat die kosten voor vergoeding in aanmerking komen indien en voor zover zij voor betrokkene onontbeerlijk zijn.

De rechtbank is van oordeel dat het standpunt van verweerder, dat de resultaten van een documentenonderzoek vastgestelde feiten betreffen en dat de rechter, zonder dat een contra-expertise is ingediend, kan toetsen of het onderzoek juist is verricht, of dat de vastgestelde feiten op juiste wijze tot stand zijn gekomen en of uit die vastgestelde feiten de juiste conclusie is getrokken, en dat daarom geen sprake is van noodzakelijke kosten, zoals hiervoor bedoeld, in rechte niet houdbaar is. Volgens vaste rechtspraak, waaronder een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) van 22 februari 2008 (JV 2008/142), dient van de juistheid van het op ambtseed onderscheidenlijk op ambtsbelofte opgemaakt en ondertekend proces-verbaal te worden uitgegaan, tenzij door de vreemdeling tegenbewijs is geleverd. Volgens bestendige jurisprudentie van de Afdeling over de waarde die de Staatssecretaris van Justitie aan deskundigenadviezen kan toekennen, mag de Staatssecretaris van Justitie bij de beoordeling van de asielaanvraag in beginsel uitgaan van de conclusies van een deskundigenadvies, waaronder het documentenonderzoek van de KMar moet worden begrepen, indien het op onpartijdige, objectieve en inzichtelijke wijze is opgesteld, tenzij sprake is van concrete aanknopingspunten om aan de juistheid en volledigheid ervan te twijfelen.

Eiser heeft onbetwist gesteld dat het documentenonderzoek (deskundigenadvies) is opgesteld op een in de vaste rechtspraak vereiste wijze.

De rechtbank constateert dat gelet op voormelde jurisprudentie van eiser in beginsel moet worden verlangd dat hij een tegenadvies laat opstellen en inbrengt, indien hij het deskundigenrapport van de KMar/ Bureau Documenten wenst aan te tasten. Naar het oordeel van de rechtbank kan op basis van de beschikbare gegevens niet gezegd worden dat in het onderhavige geval reeds op voorhand duidelijk is, dat weerlegging van de onderzoeksresultaten van het Bureau Documenten middels een contra-expertise, zoals verweerder stelt, niet mogelijk is.

De rechtbank onderschrijft het standpunt van eiser dat de door verweerder in het verweerschrift geopperde mogelijkheid, dat eiser zich met het oog op beoordeling van de echtheid van zijn documenten tot de ambassade wendt, niet, althans niet zonder nadere motivering aan hem mag worden tegengeworpen. Naar het oordeel van de rechtbank valt immers niet zonder meer in te zien dat van een vreemdeling die zoals eiser in ons land asiel aanvraagt en uit dien hoofde bescherming verlangt, gevergd kan worden om contact te zoeken met de ambassade van het land van herkomst.

Gelet op het vorenoverwogene heeft verweerder naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende gemotiveerd waarom de door eiser verzochte vergoeding geen noodzakelijke kosten in evenbedoelde zin zijn.

De rechtbank zal het beroep gegrond verklaren en het bestreden besluit vernietigen, daar het een deugdelijke motivering ontbeert. De rechtbank zal verweerder opdragen een nieuw besluit te nemen met inachtneming van deze uitspraak.

De rechtbank volgt eiser niet in zijn verzoek het COA te gelasten de aanvraag tot vergoeding van de in geding zijnde kosten in te willigen. De rechtbank neemt hierbij in aanmerking dat het bestreden besluit wordt vernietigd op grond van een motiveringsgebrek. Op voorhand valt niet uit te sluiten dat de aan verweerder op te dragen nadere besluitvorming wederom zal resulteren in een afwijzend besluit, waarvan de motivering indien die in rechte wordt getoetst wel houdbaar zal blijken te zijn.

De rechtbank ziet evenmin aanleiding tot inwilliging van het verzoek van eiser te bepalen dat het COA het nader besluit binnen vier weken na de uitspraak dient te nemen. De rechtbank neemt daarbij in aanmerking dat verweerder reeds gehouden is met inachtneming van het omtrent beslisttermijnen bepaalde in artikel 7:10 Awb uitvoering te geven aan de in deze uitspraak gegeven opdracht tot het nemen van een nieuw besluit op bezwaar. Hiermee kan in de asielprocedure rekening worden gehouden.

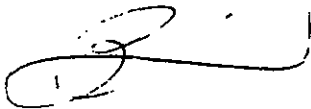
Voor een proceskostenveroordeling bestaat aanleiding.

Beslissing

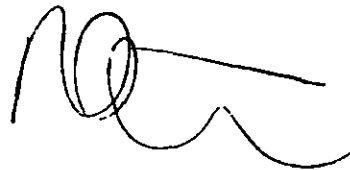
De rechtbank:

- verklaart het beroep gegrond en vernietigt het bestreden besluit;
- draagt verweerder op een nieuw besluit te nemen op de aanvraag met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak is overwogen;
- veroordeelt verweerder in de proceskosten ad € 644,00 onder aanwijzing van de Staat der Nederlanden als rechtspersoon die deze kosten aan de griffier moet voldoen.

Deze uitspraak is gedaan door mr. N.A. Vlietstra, rechter, bijgestaan door mr. P.A. Schoenmakers, griffier.

mr. P.A. Schoenmakers

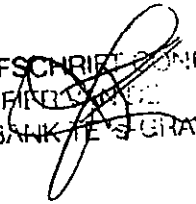
mr. N.A. Vlietstra

In het openbaar uitgesproken op 23 februari 2010.

*Tegen deze uitspraak kunnen partijen **binnen vier weken** na de datum van verzending van deze uitspraak hoger beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, onder vermelding van "hoger beroep vreemdelingenzaken", postbus 16113, 2500 BC te 's-Gravenhage. In gevolge artikel 85 Vw 2000 dient het beroepschrift één of meer grieven tegen de uitspraak te bevatten. Artikel 6:6 Awb is niet van toepassing.*

Afschrift verzonden op: 23 FEB 2010

VOOR AFSCHRIJF CONFORME
DE GRIFFIER
RECHTBANK TE 'S-GRAVENHAGE

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

RAAD VAN STATE	
INGEKOMEN	
19 MRT 2010	
ZAAKNR.	2729
AAN:	
BEHANDELD: DD:	PAR:

Hogerberoepschrift

inzake

**Het bestuur van het Centraal Orgaan
opvang Asielzoekers,**

zetelend te Rijswijk aan de Sir Winston
Churchilllaan 366a (2285 SJ),

appellant,

gemachtigde: mr. E.E. van der Kamp
advocaat te Den Haag

tegen

geboren op

wonende te

verweerder,

gemachtigde: mr. J. Hofstede
advocaat te Almelo

1 Inleiding

- 1.1 Appellant – hierna: het COA – komt in hoger beroep van de uitspraak van de Rechtbank Den Haag, vreemdelingenkamer, nevenzittingsplaats Assen, van 23 februari 2010 (**bijlage 1**), verzonden op dezelfde dag, in welke uitspraak de rechtbank het beroep tegen de beschikking van appellant van 24 juli 2009 gegrond heeft verklaard, de beschikking heeft vernietigd en bepaald heeft dat appellant opnieuw moet beslissen op de aanvraag van 29 juni 2009.
- 1.2 Hierna zal het COA allereerst een overzicht geven van de procedure (onder 2) en het juridisch kader weergeven (onder 3). Daarna volgen onder 4 de grieven en de toelichting daarop en onder 5 de conclusie.

2 Procedure

- 2.1 Bij brief van 29 juni 2009 heeft verweerder een aanvraag ingediend om vergoeding van de kosten verbonden aan het laten verrichten van een contra-expertise naar de authenticiteit van documenten.
- 2.2 Bij beschikking van 24 juli 2009 heeft het COA op de aanvraag van verweerder beslist en deze afgewezen.
- 2.3 Bij brief van 18 augustus 2009 heeft verweerder beroep ingesteld tegen de beschikking van 24 juli 2009. Bij brief van 15 september 2009 heeft verweerder de gronden van beroep ingediend.
- 2.4 Bij brief van 1 december 2009 heeft het COA de op de zaak betrekking hebbende stukken aan de rechtbank gezonden.
- 2.5 Bij brief van 17 december 2009 heeft het COA een verweerschrift ingediend.
- 2.6 Bij brief van 31 december 2009 heeft verweerder aanvullende stukken in het geding gebracht.
- 2.7 De mondelinge behandeling van het beroep vond plaats ter zitting van 12 januari 2010. Verweerder is, bijgestaan door zijn gemachtigde, ter zitting verschenen. Het COA is, met berichtgeving vooraf, niet ter zitting verschenen.
- 2.8 Bij uitspraak van 23 februari 2010 heeft de rechtbank het beroep tegen de beschikking van appellant van 24 juli 2009 gegrond verklaard, de beschikking vernietigd en bepaald dat het COA opnieuw moet beslissen op de aanvraag van 29 juni 2009. Tegen deze uitspraak richt zich het hoger beroep.

3 Juridisch kader

- 3.1 Ingevolge artikel 3 lid 2 Wet COA is het COA belast met de materiële en immateriële opvang van asielzoekers, waaronder het plaatsen van asielzoekers in opvangcentra.
- 3.2 Op grond van artikel 12 Wet COA kan de minister van Justitie regels stellen met betrekking tot verstrekkingen aan asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen als bedoeld in artikel 3, tweede lid, Wet COA. Artikel 13 Wet COA geeft de minister van Justitie de bevoegdheid beleidsregels vast te stellen met betrekking tot de werkwijze en de uitvoering van de taken van het COA.
- 3.3 De regels met betrekking tot verstrekkingen aan asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen als bedoeld in artikel 3, tweede lid, Wet COA, zijn neergelegd in de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005 (Rva 2005) (Stcrt. 2005, nr. 24). Deze regeling is nadien gewijzigd (Stcrt. 2006, 177; Strct. 2006, 244; Strct. 2007, 21).
- 3.4 De opvang in een opvangvoorziening omvat op grond van artikel 9 lid 1 sub g Rva 2005 onder meer betaling van buitengewone kosten. Daarmee is niet gezegd wat buitengewone kosten zijn en dat deze steeds zouden moeten worden vergoed. Het artikel dient immers in samenhang met de gehele tekst van de Rva 2005 te worden gelezen. Daaruit blijkt dat artikel 17 Rva 2005 een nadere uitwerking geeft aan de in artikel 9 lid 1 onder g Rva 2005 bedoelde verstrekking.

Zie ook de toelichting van de minister (Stcrt. 2005, nr. 24):

"De overige [andere dan onder a bedoelde, gem.] verstrekkingen als omschreven in het eerste lid worden nader ingevuld in het derde lid van dit artikel en in artikel 14 tot en met artikel 17."

- 3.5 Ingevolge artikel 17 lid 1 Rva 2005 kan een asielzoeker een vergoeding ontvangen voor buitengewone kosten, waaronder worden verstaan (artikel 17 lid 2 Rva 2005):
- "noodzakelijke kosten die vanwege hun aard of hoogte in redelijkheid niet geacht kunnen worden door de asielzoeker zelf te worden betaald."
- 3.6 Behoudens een hier niet ter zake doende uitzondering worden buitengewone kosten slechts betaald voor zover vooraf toestemming voor het maken van de kosten is verleend (artikel 17 lid 3 Rva 2005). Voorts wordt de toestemming uitsluitend verleend indien en voor zover de kosten noodzakelijk zijn en niet op andere wijze in de betaling kan worden voorzien.
- 3.7 Met uitzondering van het vijfde lid, bevat artikel 17 Rva 2005 open normen, waarbij het in beginsel aan het COA is om te beoordelen of sprake is van buitengewone kosten

en of tot betaling van een vergoeding zal worden overgegaan. De vraag naar de redelijkheid van de kosten en de vergoeding daarvan werd in de praktijk beantwoord door de clustermanager of door de manager van de locatie waar om vergoeding van de kosten wordt gevraagd. Thans worden aanvragen om vergoeding van buitengewone kosten die zien op contra-expertises en onderzoeken in het kader van de asielprocedure centraal afgedaan op het hoofdkantoor van het COA te Rijswijk.

- 3.8 Slechts die kosten komen voor vergoeding door het COA in aanmerking die voor betrokkene onontbeerlijk zijn en niet bekostigd kunnen worden uit de normale toelage. Kan in vergoeding van de kosten echter op andere wijze worden voorzien, bijvoorbeeld kosten die worden gedekt door een verzekering, dan worden deze niet door het COA betaald. Het COA dient voorts, voor zover mogelijk, voor het plaatsvinden van de kosten waarvoor de asielzoeker vergoeding vraagt, toestemming te hebben gegeven voor het maken van deze kosten. Indien de toestemming niet vooraf is gegeven zal het COA deze kosten slechts behoeven te vergoeden indien het wegens zeer dringende redenen niet mogelijk was voorafgaand aan het maken van de kosten toestemming te geven, zoals in de situatie waarin de asielzoeker acuut hulp nodig heeft.
- 3.9 Bij de beoordeling of sprake is van noodzakelijke kosten in de zin van artikel 17 Rva 2005 heeft het COA een discretionaire bevoegdheid. Dit volgt uit de tekst van artikel 17 Rva 2005. Artikel 17, lid 1, Rva 2005 bepaalt immers dat een asielzoeker een vergoeding voor buitengewone kosten kán ontvangen. Buitengewone kosten zijn ingevolge artikel 17, lid 2, Rva 2005 noodzakelijke kosten die vanwege hun aard of hoogte in redelijkheid niet geacht kunnen worden door de asielzoeker zelf te worden betaald. Het vierde lid van artikel 17 Rva 2005 bepaalt voorts dat slechts toestemming voor het maken van kosten wordt verleend "indien en voor zover de kosten noodzakelijk zijn." Dit zijn alle begrippen die een nadere invulling vergen.

Vergelijk:

- ABRS 3 september 2008, AB 2008, 335, rov. 2.9.2:

"Noodzaak en zwaarwegendheid zijn naar hun aard begrippen waarbij de invulling een zekere beoordeling vergt. Het ligt op de weg van het college bij zijn besluitvorming aan die beoordeling gestalte te geven. Dit brengt mee dat, ook al is, gelet op het stringente regime voor het verwerken van bijzondere persoonsgegevens dat in de artikelen 16 tot en met 24 van de Wbp is neergelegd en het discriminatieverbod, een intensieve rechterlijke toetsing op haar plaats, de rechtbank ten onrechte haar eigen oordeel in de plaats van dat van het college heeft gesteld. Het betoog slaagt. Reeds hierom komt de aangevallen uitspraak voor vernietiging in aanmerking."

- 3.10 Anders dan in de zojuist aangehaalde uitspraak van de Afdeling is in dit geval geen sprake is van een stringent verdragsrechtelijk of wettelijk regime waarbinnen de beoordeling door het COA dient plaats te vinden. Een intensieve rechterlijke toetsing is

om die reden in deze zaak niet op zijn plaats. Als pendant daarvan, moet de beoordelingsvrijheid in dit geval ruimer worden ingeschat.

- 3.11 De toelichting op artikel 17 Rva 2005 (in Stcrt. 2005, nr. 24) laat er geen twijfel over bestaan dat de regelgevende minister het oordeel of het om voor vergoeding in aanmerking komende kosten gaat, aan het COA heeft willen overlaten. De toelichting meldt immers dat het bij noodzakelijke kosten gaat om:

"kosten waarvan in redelijkheid geoordeeld kan worden dat zij noodzakelijk zijn. Het orgaan zal deze kosten in alle redelijkheid als buitengewoon moeten kunnen aanmerken."

- 3.12 De regelstellende Minister heeft het aldus aan het COA gelaten om aan de hand van deze open normen, met inachtneming van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, te bepalen of sprake is van buitengewone kosten ten aanzien waarvan de asielzoeker recht heeft op vergoeding. De rechter dient het besluit van het COA derhalve terughoudend te toetsen.

Zie ook:

- Rechtbank Den Haag, vreemdelingenkamer, nevenzittingsplaats Roermond 27 november 2009 (**bijlage 2**), LJN BK4730, rov. 2.12:

"De rechtbank overweegt dat noodzakelijkheid naar haar aard een begrip is waarbij de invulling een zekere beoordeling vergt. De bewoordingen van de Handleiding wijzen ook in die richting. Het ligt op de weg van verweerder bij zijn besluitvorming aan die beoordeling gestalte te geven. Dit brengt mee dat aan de rechtbank slechts een beperkte toetsingsbevoegdheid toekomt in die zin dat de rechtbank het standpunt van verweerder dat aan het noodzakelijkheids criterium niet is voldaan heeft te respecteren tenzij gezegd moet worden dat verweerder daarmee in strijd heeft gehandeld met een geschreven of ongeschreven rechtsregel dan wel met enig algemeen rechtsbeginsel."

In dezelfde zin:

- Voorzieningenrechter Rechtbank Den Haag 16 november 2009 (**bijlage 3**), LJN BK3473, rov. 3.3;
- Rechtbank Den Haag, vreemdelingenkamer, nevenzittingsplaats Roermond 15 december 2009 (**bijlage 4**), rov. 2.4.2;
- Rechtbank Den Haag, vreemdelingenkamer, nevenzittingsplaats Maastricht 21 december 2009 (**bijlage 5**), p. 2, laatste twee alinea's.

Vergoeding van contra-expertise authenticiteit van documenten door het COA

- 3.13 Op grond van artikel 31 Vw 2000 rust op de asielzoeker de verplichting om zijn identiteit en nationaliteit aannemelijk te maken. Onderdeel daarvan kan – en behoort te – zijn het overleggen van authentieke – en niet valse of vervalste – documenten.

Indien de asielzoeker niet aannemelijk kan maken dat de door hem overgelegde documenten authentiek – niet vals of vervalst – zijn, dan kan de Staatssecretaris van Justitie ervoor kiezen om de authenticiteit te laten onderzoeken door de Koninklijke Marechaussee en/of het Bureau Documenten. Daarmee komt de Staatssecretaris van Justitie de asielzoeker in de op hem rustende bewijslast tegemoet.

Vergelijk:

- ABRS, 2 juni 2003, JV 2003, 324;
- ABRS, 26 februari 2009, JV 2009/175.

- 3.14 Indien, na onderzoek, de authenticiteit van de documenten niet komt vast te staan, niet kan worden vastgesteld dan wel indien blijkt dat het om valse dan wel vervalste documenten gaat, zal de Staatssecretaris van Justitie dit meewegen in de beslissing op de asielaanvraag. De IND wijst de asielzoeker daarbij niet op de mogelijkheid om de uitkomsten van het onderzoek naar de authenticiteit van de door hem overgelegde documenten te weerleggen door middel van een contra-expertise. In werkinstructie 270a (bijlage bij de bestreden beschikking) is dit als volgt gemotiveerd:

“Conform het gestelde in paragraaf 4.2 wordt het onderzoeksresultaat meegezonden met het voornemen. De vreemdeling wordt niet gewezen op de mogelijkheid van een contra-expertise. Binnen de geldende termijn van de zienswijze kan de vreemdeling eventuele resultaten van zijn contra-expertise kenbaar maken. Indien de vreemdeling om uitstel verzoekt voor het indienen van zijn contra-expertise wordt geen uitstel gegeven. De beschikking wordt na ommekomst van de termijn voor de zienswijze gemaakt. Reden hiervoor is dat hier bedoelde onderzoeksresultaten vastgestelde feiten betreffen, die op een door de rechter te controleren wijze tot stand zijn gekomen. Er bestaat derhalve geen reden de resultaten van een contra-expertise af te wachten.”

- 3.15 Het COA meent tegen deze achtergrond dat de kosten van een contra-expertise naar de authenticiteit van documenten geen noodzakelijke kosten in de zin van artikel 17 Rva 2005 zijn.
- 3.16 Tegen deze achtergrond komt het COA aan de gronden van beroep toe.

4 Grieven

Inleiding

- 4.1 Het COA is van oordeel dat de beschikking van 24 juli 2009 rechtens juist is. Met het oog daarop had het beroep tegen deze beschikking ongegrond dienen te worden verklaard.

Grief I

- 4.2 Ten onrechte overweegt de rechtbank (op p. 3, laatste alinea, doorlopend op p. 4) van de bestreden uitspraak) als volgt:

"In het kader van de beoordeling van de vraag of verweerder eisers verzoek om vergoeding van kosten van een contra-expertise documentenonderzoek op goede gronden heeft afgewezen, overweegt de rechtbank allereerst dat ten aanzien van de vraag of sprake is van noodzakelijke kosten op de voet van artikel 17, tweede lid, Rva 2005 het bijvoegde bestuursorgaan gelet op de tekst van die bepalingen geen beoordelingsvrijheid toekomt. De bestuursrechter dient zich daarover dan ook ten volle een eigen oordeel te vormen en is niet gebonden aan eventueel, in beleidsregels neergelegd dan wel anderszins geformuleerd, beleid van het bestuursorgaan.

In de toelichting op artikel 17, eerst en tweede lid, Rva 2005 (Stc. 3 februari 2005, nr. 24), is, voor zover thans van belang, vermeld dat die kosten voor vergoeding in aanmerking komen indien en voor zover zij voor betrokkene onontbeerlijk zijn."

Toelichting

- 4.3 Zoals hiervoor sub 3.7 t/m 3.12 werd toegelicht, en waarnaar het COA op deze plaats verwijst, komt aan het COA beoordelingsvrijheid toe bij de beantwoording van de vraag of sprake is van voor vergoeding in aanmerking komende buitengewone kosten. Dientengevolge dient de rechter terughoudend te toetsen en kan hij niet zijn eigen oordeel voor dat van het COA in de plaats stellen. De rechtbank heeft dit miskend. Dit betekent dat de rechtbank een onjuist toetsingskader heeft aangelegd, hetgeen de gehele uitspraak aantast. Reeds op deze grond dient de bestreden uitspraak te worden vernietigd.

NB Op 21 januari 2010 vond voor Uw Afdeling de mondelinge behandeling plaats van het hoger beroep tegen de uitspraak van de Rechtbank Den Haag, nevenzittingsplaats Zutphen van 23 september 2009. Deze zaak staat bij Uw Afdeling geregistreerd onder nummer 200907879/1/V1 en heeft betrekking op dezelfde rechtsvraag die grief I in dit hoger beroep aan de orde stelt.

Grief II

- 4.4 Ten onrechte overweegt de rechtbank (op p. 4 van de bestreden uitspraak) als volgt:

"De rechtbank is van oordeel dat het standpunt van verweerder, dat de resultaten van een documentenonderzoek vastgestelde feiten betreffen en dat de rechter, zonder dat een contra-expertise is ingediend, kan toetsen of het onderzoek juist is verricht, of dat de vastgestelde feiten op juiste wijze

tot stand zijn gekomen en of uit die vastgestelde feiten de juiste conclusie is getrokken, en dat daarom geen sprake is van noodzakelijke kosten, zoals hiervoor bedoeld, in rechte niet houdbaar is. Volgens vaste rechtspraak, waaronder een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) van 22 februari 2008 (JV 2008/142), dient van de juistheid van het op ambtseer onderscheidenlijk op ambtsbelofte opgemaakt en ondertekend proces-verbaal te worden uitgegaan, tenzij door de vreemdeling tegenbewijs is geleverd. Volgens bestendige jurisprudentie van de Afdeling over de waarde die de Staatssecretaris van Justitie aan deskundigenadviezen kan toekennen, mag de Staatssecretaris van Justitie bij de beoordeling van de asielaanvraag in beginsel uitgaan van de conclusies van een deskundigenadvies, waaronder het documentenonderzoek van de KMar moet worden begrepen, indien het op onpartijdige, objectieve en inzichtelijke wijze is opgesteld, tenzij sprake is van concrete aanknopingspunten om aan de juistheid en volledigheid ervan te twijfelen.

Eiser heeft onbetwist gesteld dat het documentenonderzoek (deskundigenadvies) is opgesteld op een in de vaste rechtspraak vereiste wijze.

De rechtbank constateert dat gelet op de voormelde jurisprudentie van eiser in beginsel moet worden verlangd dat hij een tegenadvies laat opstellen en inbrengt, indien hij het deskundigenrapport van de KMar/ Bureau Documenten wenst aan te tasten. Naar het oordeel van de rechtbank kan op basis van de beschikbare gegevens niet gezegd worden dat in het onderhavige geval reeds op voorhand duidelijk is, dat weerlegging van de onderzoeksresultaten van het Bureau Documenten middels een contra-expertise, zoals verweerder stelt, niet mogelijk is.

De rechtbank onderschrijft het standpunt van eiser dat de door verweerder in het verweerschrift geopperde mogelijkheid, dat eiser zich met het oog op beoordeling van de echtheid van zijn documenten tot de ambassade wendt, niet althans niet zonder nadere motivering aan hem mag worden tegengeworpen. Naar het oordeel van de rechtbank valt immers niet zonder meer in te zien dat van een vreemdeling die zoals eiser in ons land asiel aanvraagt en uit dien hoofde bescherming verlangt, gevergd kan worden om contact te zoeken met de ambassade van het land van herkomst.

Gelet op de het vorenoverwogene heeft verweerder naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende gemotiveerd waarom de door eiser verzochte vergoeding geen noodzakelijke kosten in evenbedoelde zin zijn.

De rechtbank zal het beroep gegrond verklaren en het bestreden besluit vernietigen, daar het een deugdelijke motivering ontbeert. De rechtbank zal verweerder opdragen een nieuw besluit te nemen met inachtneming van deze uitspraak."

Toelichting

- 4.5 Zoals hiervoor (sub 3.7 t/m 3.12) werd toegelicht, komt aan het COA bij de beoordeling van de vraag welke kosten voor vergoeding in aanmerking komen een discretionaire bevoegdheid toe. Binnen de grenzen van zijn bevoegdheid kon het COA in redelijkheid tot het oordeel komen dat de kosten van de contra-expertise in dit geval niet voor vergoeding in aanmerking komen.

NB Ook de in deze grief aan de orde gestelde kwestie ligt in de onder nummer 200907879/1/V1 bij Uw Afdeling in behandeling zijnde zaak voor.

- 4.6 Het is juist dat de rechtspraak van Uw Afdeling ruimte biedt voor het aantonen van de authenticiteit van documenten door het verrichten van een contra-expertise. Daarmee staat echter niet tevens vast dat de daaraan verbonden kosten door het COA steeds als noodzakelijke kosten moeten worden aangemerkt.
- 4.7 Het COA dient weloverwogen over te gaan tot de besteding van de aan hem toevertrouwde schaarse publieke middelen. Het is redelijk dat het COA zich bij de daarbij te maken keuzes mede laat leiden door het belang dat de staatssecretaris van Justitie in zijn algemeenheid aan bepaalde bewijsmiddelen hecht. In de bestreden beschikking is in dit verband gewezen op werkinstructie 270a waaruit blijkt dat een contra-expertise naar de authenticiteit van documenten door de IND in zijn algemeenheid niet wordt afgewacht.

Vergelijk ook:

- ABRS 12 juli 2007, JV 2007, 465, rov. 2.1.3 en ABRS 25 maart 2008, JV 2008, JV 195, rov. 2.4, waaruit (samengevat) volgt dat dit ook niet hoeft.

- 4.8 Aan deze beoordeling door de staatssecretaris van Justitie ligt het volgende ten grondslag:

"Reden hiervoor is dat hier bedoelde onderzoeksresultaten vastgestelde feiten betreffen, die op een door de rechter te controleren wijze tot stand zijn gekomen."

- 4.9 Daarin ligt een belangrijk verschil besloten met de kosten van de contra-expertise naar aanleiding van een taalanalyse die wel vergoed worden. In die gevallen gaat het om een meer subjectieve beoordeling die mede wordt ingegeven door de persoonlijke deskundigheid van de taalanalist. Bij het onderzoek naar de authenticiteit van een document ligt dit anders. Het gaat dan om feiten en een technische beoordeling daarvan. Daarbij kan gedacht worden aan de vraag of er een authentiek brondocument beschikbaar is, in hoeverre het beoordeelde document daarvan afwijkt en/of vervalsingstechnieken zijn toegepast. Deze gegevens kunnen door de rechter

worden gecontroleerd, bijvoorbeeld door de onderliggende stukken op te vragen. Voor het COA is dit reden om de aan een contra-expertise naar de authenticiteit van documenten verbonden kosten niet als noodzakelijke kosten aan te merken. Binnen zijn beoordelingsvrijheid mocht het COA dit ook. Er bestaat geen aanleiding om daarvan in deze zaak af te wijken.

- 4.10 Reeds gelet op het voorgaande moet worden geoordeeld dat het bestreden besluit deugdelijk is gemotiveerd. Op de vraag of van verweerder mag worden verlangd zich tot de diplomatieke vertegenwoordiging van zijn land van herkomst te wenden – een argument dat niet aan het bestreden besluit ten grondslag ligt – behoeft derhalve niet meer te worden ingegaan. Tot vernietiging van het in eerste aanleg bestreden besluit kon het hierop betrekking hebbende gedeelte van de in deze grief bestreden rechtsoverwegingen (de vierde alinea van het citaat onder 4.4) om dezelfde reden evenmin leiden.
- 4.11 Op grond van al het voorgaande verzoekt het COA Uw Afdeling de uitspraak van de rechtbank Den Haag, vreemdelingenkamer, nevenzittingsplaats Assen van 23 februari 2010, te vernietigen en het beroep van verweerder alsnog ongegrond te verklaren.

5 Conclusie

Appellant concludeert tot vernietiging van de bestreden uitspraak en tot ongegrondverklaring van het door het verweerder tegen het besluit van 24 juli 2009 ingestelde beroep.

Den Haag, 19 maart 2010

Advocaat/gemachtigde

behandeld door	mr. E.E. van der Kamp
correspondentie	postbus 11756, 2502 AT Den Haag
telefoon	(070) 515 38 94
fax	(070) 515 30 73
e-mail	ee.vanderkamp@pelsrijcken.nl
zaaknummer	10031415